

«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кафедра кримінального права та правосуддя

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи ЗНУ

_____ Н.А. Грозовська
“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки _____ 7. 03040101 – Правознавство _____
(шифр і назва напряму підготовки)

факультет _____ юридичний _____
(назва факультету)

Запоріжжя – 2020 рік

Робоча програма з Теоретичних основ кваліфікації злочинів для студентів за напрямом підготовки 7.03040101 - Правознавство, „01” листопада 2020 року - 16 с.

Розробники: **Єна Ірина Вікторівна** ст. викладач кафедри кримінального права та правосуддя
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кримінального права та правосуддя
Протокол від “22” листопада 2012 року № 4

Завідувач кафедри _____ (Пирожкова Ю.В.)

“ _____ ” _____ 20__ року
(підпис)

Схвалено науково-методичною радою навчального закладу за напрямом підготовки
(спеціальністю) _____ 7.03040101 Правознавство

(шифр, назва)

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Голова _____ (Єна І.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0304 - Право (шифр і назва) Напрямок підготовки 7.03040101 <u>Правознавство</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): Правознавство	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	6-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (тести, схеми, таблиці, задачі, бібліографія)		Семестр	
Загальна кількість годин - 108		9-й	11-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Лекції	
		16 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		34 год.	10 год.
		Лабораторні	
		28 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		30 год.	88 год.
		Індивідуальні завдання:	
		28 год.	0 год.
		Вид контролю:	
		Екзамен	екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 1/2
для заочної форми навчання – 1/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: навчальна дисципліна "Теоретичні основи кваліфікації злочинів" є центральною частиною процесу застосування кримінального закону. Теоретичні основи кваліфікації злочинів не мають законодавчого регулювання, однак повсякдень використовується законодавцем та правозастосувачем. Теоретичні засади, що стосуються загальних положень, існують у вигляді наукових концепцій, практичних рекомендацій доктринального характеру, частина їх відображена у керівних роз'ясненнях Пленуму Верховного суду України з питань застосування норм про відповідальність за окремі види злочинів.

Досконале вивчення теорії та методології кваліфікації злочинів передбачає засвоєння студентами різноманітних теоретичних концепцій кваліфікації злочинів, оволодіння загальною методологією, окремими методами та тактичними прийомами кваліфікації злочинів, опрацювання практичних навичок та вмінь кримінального правозастосування.

Завдання курсу: навчальна дисципліна "Теоретичні основи кваліфікації злочинів" передбачає такі завдання:

- ознайомити студентів зі специфікою теорії та методології кваліфікації злочинів, її метою, завданнями, функціональним призначенням та роллю в системі навчальних дисциплін;
- розкрити зміст концептуальних засад теорії та методології кваліфікації;
- висвітлити взаємозв'язок та взаємообумовленість правильної кваліфікації злочинів з ефективністю протидії злочинності;
- проаналізувати основні етапи розвитку теорії кваліфікації в Україні;
- надати студентам уявлення про особливості окремих етапів кваліфікації злочинів України;
- ознайомити студентів з основними напрямками кваліфікації злочинів при попередній злочинній діяльності, співучасті, множині злочинів тощо в Україні;
- надати методологічне обґрунтування закріплення моделі кваліфікації злочинів у вигляді складу злочину;
- висвітлити тенденції розвитку теорії кваліфікації в Україні.

Засвоївши всі теми в обсязі програми, **студенти повинні:**

Знати:

- основи загальної теорії кваліфікації злочинів;
- методологію та основні методи кваліфікації злочинів;
- загальні правила конкуренції кримінально-правових норм;
- алгоритми кваліфікації одиничного, складного злочину та їх множини.

Вміти:

- застосовувати методи та прийоми кваліфікації;
- орієнтуватися у складних ситуаціях правозастосування;
- повно та остаточно кваліфікувати скоєний злочин;
- аналізувати помилки кваліфікації та усувати їх.

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Генеза теорії кваліфікації злочинів. Поняття, види, принципи і значення кваліфікації злочинів. Підстави кваліфікації злочинів. Склад злочину як основа кваліфікації злочинів. Кримінально-правова оцінка фактичних обставин при кваліфікації злочинів.

Тема 1. Генеза теорії кваліфікації злочинів.

Тема 2. Поняття, види, принципи і значення кваліфікації злочинів.

Тема 3. Підстави кваліфікації злочинів.

Тема 4. Склад злочину як основа кваліфікації злочинів.

Змістовий модуль II. Кваліфікація одиничного злочину. Кваліфікація повторних злочинів. Кваліфікація сукупності злочинів. Кваліфікація рецидиву злочинів. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. Кваліфікація попередньої злочинної діяльності. Кваліфікація злочинів при співучасті. Кримінально-правова кваліфікація обставин, що усувають злочинність діяння. Кримінально-правова кваліфікація обставин при звільненні від кримінальної відповідальності. Зміна кримінально-правової кваліфікації

Тема 1. Кваліфікація одиничного злочину.

Тема 2. Кваліфікація повторних злочинів.

Тема 3. Кваліфікація сукупності злочинів.

Тема 4. Кваліфікація рецидиву злочинів.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	інд	с.р.		л	с/п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Генеза теорії кваліфікації злочинів. Поняття, види, принципи і значення кваліфікації злочинів. Підстави кваліфікації злочинів. Склад злочину як основа кваліфікації злочинів. Кримінально-правова оцінка фактичних обставин при кваліфікації злочинів.												
Тема 1. Генеза теорії кваліфікації злочинів	6	1	2	-	1	2	11	1	1	-	-	9
Тема 2. Поняття, види, принципи і значення кваліфікації злочинів	7	1	2	-	2	2	11	1	1	-	-	9
Тема 3. Підстави кваліфікації злочинів	9	1	4	-	2	2	11	1	1	-	-	9
Тема 4. Склад злочину як основа кваліфікації злочинів	10	2	4	-	2	2	11	1	1	-	-	9
Тема 5. Кримінально-правова оцінка фактичних обставин при кваліфікації злочинів	6	1	2		1	2	10	1	1			8
Разом за змістовим модулем 1	38	6	14	-	8	10	24	5	5	-	-	44

Змістовий модуль 2. Кваліфікація одиничного злочину. Кваліфікація повторних злочинів. Кваліфікація сукупності злочинів. Кваліфікація рецидиву злочинів. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм. Кваліфікація попередньої злочинної діяльності. Кваліфікація злочинів при співучасті. Кримінально-правова кваліфікація обставин, що усувають злочинність діяння. Кримінально-правова кваліфікація обставин при звільненні від кримінальної відповідальності. Зміна кримінально-правової кваліфікації.												
Тема 6. Кваліфікація одиничного злочину	7	1	2	-	2	2	6	1	-	-	-	5
Тема 7. Кваліфікація повторних злочинів	7	1	2	-	2	2	6	-	1	-	-	5
Тема 8. Кваліфікація сукупності злочинів	7	1	2	-	2	2	6	1	-	-	-	5
Тема 9. Кваліфікація рецидиву злочинів	7	1	2	-	2	2	6	-	1	-	-	5
Тема 10. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально- правових норм	7	1	2	-	2	2	6	1	-	-	-	5
Тема 11. Кваліфікація попередньої злочинної діяльності	7	1	2	-	2	2	6	-	1	-	-	5
Тема 12. Кваліфікація злочинів при співучасті	7	1	2	-	2	2	6	1	-	-	-	5
Тема 13. Кримінально- правова кваліфікація обставин, що усувають	7	1	2	-	2	2	6	-	1	-	-	5

злочинність діяння												
Тема 14. Кримінально-правова кваліфікація обставин при звільненні від кримінальної відповідальності	7	1	2	-	2	2	3	1	-	-	-	2
Тема 15. Зміна кримінально-правової кваліфікації	7	1	2	-	2	2	3	-	1	-	-	2
Разом за змістовим модулем 2	70	10	20	-	20	20	54	5	5	-	-	44
Усього годин	109	16	34	-	28	30	78	10	10	-	-	88

3. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне від.	Заочн. від.
1	Гене́за теорії кваліфікації злочинів	1	1
2	Поняття, види, принципи і значення кваліфікації злочинів	1	1
3	Підстави кваліфікації злочинів	1	1
4	Склад злочину як основа кваліфікації злочинів	2	1
5	Кримінально-правова оцінка фактичних обставин при кваліфікації злочинів	1	1
6	Кваліфікація одиничного злочину	1	1
7	Кваліфікація повторних злочинів	1	-
8	Кваліфікація сукупності злочинів	1	1
9	Кваліфікація рецидиву злочинів	1	-
10	Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм	1	1
11	Кваліфікація попередньої злочинної діяльності	1	-
12	Кваліфікація злочинів при співучасті	1	1
13	Кримінально-правова кваліфікація обставин, що усувають злочинність діяння	1	-
14	Кримінально-правова кваліфікація обставин при	1	1

	звільненні від кримінальної відповідальності		
15	Зміна кримінально-правової кваліфікації	1	-
	Разом	16	10

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне від.	Заочне від.
1	Гене́за теорії кваліфікації злочинів	2	-
2	Поняття, види, принципи і значення кваліфікації злочинів	2	1
3	Підстави кваліфікації злочинів	2	1
4	Склад злочину як основа кваліфікації злочинів	2	
5	Кримінально-правова оцінка фактичних обставин при кваліфікації злочинів	2	-
6	Кваліфікація одиничного злочину	4	1
7	Кваліфікація повторних злочинів	2	1
8	Кваліфікація сукупності злочинів	4	1
9	Кваліфікація рецидиву злочинів	2	-
10	Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм	2	1
11	Кваліфікація попередньої злочинної діяльності	2	1
12	Кваліфікація злочинів при співучасті	2	1
13	Кримінально-правова кваліфікація обставин, що усувають злочинність діяння	2	1
14	Кримінально-правова кваліфікація обставин при звільненні від кримінальної відповідальності	2	-
15	Зміна кримінально-правової кваліфікації	2	1
	Разом	34	10

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне від.	Заочне від.
1	Виникнення проблеми кваліфікації злочинів.	1	3
2	Характерні риси розвитку кримінального законодавства у стародавній час.	1	3

3	Вчення про кваліфікацію злочинів у римських юристів.	1	3
4	Дігести Юстиніана - перша історична пам'ятка по правилах кваліфікації злочинів.	1	3
5	Проблема кваліфікації злочинів у період середньовіччя.	1	3
6	Основні положення теорії кваліфікації у працях видатних вчених ХІХ сторіччя.	1	3
7	Сучасний стан теорії кваліфікації злочинів.	1	3
8	Проблеми загальнотеоретичного характеру, особливі (видові) проблеми теорії кваліфікації, конкретні (одиничні) проблеми кваліфікації окремих злочинів.	1	3
9	Подвійний характер поняття кваліфікації злочинів.	1	3
10	Об'єкт кваліфікації, зміст процесу кваліфікації злочинів, суб'єктний склад.	1	3
11	Методи наукового пізнання дійсності, що використовуються при кваліфікації злочинів.	1	3
12	Встановлення фактичних обставин скоєного злочину як підстава кваліфікації злочинів.	1	3
13	Місце обставин, що враховуються при кваліфікації в предметі доказування в кримінальній справі.	1	3
14	Доказування фактичних обставин, що враховуються при кваліфікації.	1	3
15	Врахування при кваліфікації ознак, обов'язкових для певного складу злочину.	1	3
16	Загальна програма кваліфікації злочинів. Послідовність аналізу та доказування наявності ознак складу злочину.	1	3

17	Загально визнаний порядок дослідження фактичних обставин у теорії кваліфікації злочинів.	1	3
18	Факультативність суспільно-небезпечних наслідків, причинного зв'язку, спосіб, час, місце, обстановка, знаряддя та засоби вчинення злочину.	1	3
19	Факультативність мотиву, мети, емоційного стану особи, яка вчинила злочин.	1	3
20	Одиничність суспільно-небезпечного діяння та суспільно-небезпечних наслідків.	1	3
21	Простий, продовжуваний, триваючий одиничні злочини.	1	3
22	Значення постанов Пленуму Верховного Суду України для правильної кваліфікації сукупності злочинів.	1	3
23	Рецидив злочину як кваліфікуюча і особливо кваліфікуюча ознака.	1	3
24	Правило подолання конкуренції кваліфікуючих ознак одних і тих самих кримінально-правових норм.	1	3
25	Особливості кваліфікації готування до злочину.	1	3
26	Непридатний замах на злочин та його види.	1	3
27	Характеристика суспільної небезпеки злочинів, що вчиняються у співучасті.	1	3
28	Особливості кваліфікації злочинів, які вчинені у співучасті без попередньої змови та з попередньою змовою.	1	3
29	Екссес виконавця та його види.	1	2
30	Соціальна та правова оцінка обставин, що виключають злочинність діяння.	1	2
	Разом	30	88

6. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Вид індивідуального завдання
1	Принципи кваліфікації злочинів. Елементи структури кваліфікації.	тести, схеми, бібліографія, реферат
2	Основні положення теорії кваліфікації у працях видатних вчених ХІХ сторіччя.	тести, схеми, бібліографія, реферат
3	Юридичне закріплення результатів кваліфікації злочинів.	тести, схеми, бібліографія
4	Особливості застосування кримінально-правової кваліфікації.	тести, схеми, задачі, бібліографія
5	Основні етапи, рівні та методи пізнання при кваліфікації злочинів.	тести, схеми, бібліографія, реферат
6	Особливості кваліфікації злочинів, передбачених однією і тією ж статтею КК України.	тести, схеми, задачі, бібліографія
7	Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації.	тести, схеми, задачі, бібліографія
8	Кваліфікація при конкуренції обтяжуючих і пом'якшуючих ознак складу злочину.	тести, схеми, задачі, бібліографія
9	Співвідношення одиничного злочину і статті Особливої частини	тести, схеми, задачі, бібліографія
10	Функції складу злочину.	тести, схеми, задачі, бібліографія
11	Загально визнаний порядок дослідження фактичних обставин у теорії кваліфікації злочинів.	тести, схеми, задачі, бібліографія
12	Взаємодія кримінально-правових норм Особливої та Загальної частин при кваліфікації злочинів.	тести, схеми, задачі, бібліографія
13	Передумови правильної кваліфікації злочинів.	тести, схеми, бібліографія, реферат
14	Повторність як конструктивна ознака злочину.	тести, схеми, бібліографія, реферат
15	Особливості конструювання окремих складів злочину, що поглинають сукупність: злочин та спосіб його вчинення, злочин та знаряддя чи засоби його вчинення.	тести, схеми, задачі, бібліографія
16	Значення правильної кваліфікації рецидиву злочинів у ефективній протидії рецидивній злочинності.	тести, схеми, задачі, бібліографія

17	Конкуренція повторності як кваліфікуючої ознаки зі обставиною, що обтяжує покарання.	тести, схеми, задачі, бібліографія
18	Конкуренція цілого – всіх ознак певного складу злочину і частини – певної кількості цих ознак.	тести, схеми, задачі, бібліографія
19	Особливості кваліфікації злочинів, що вчинені організованими злочинними групами та злочинними організаціями.	тести, схеми, задачі, бібліографія
20	Поняття та ознаки елементарної групи, організованої групи, злочинної організації.	тести, схеми, задачі, бібліографія
21	Особливості кваліфікації злочинів, які вчинені у співучасті без попередньої змови та з попередньою змовою.	тести, схеми, бібліографія, реферат
22	Особливості кваліфікації дій виконавця, організатора, підбурювача, посібника.	тести, схеми, задачі, бібліографія
23	Поняття виконання законного наказу або розпорядження як обставини, що усуває злочинність діяння.	тести, схеми, задачі, бібліографія
24	Поняття виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття діяльності організованої групи чи злочинної організації.	тести, схеми, задачі, бібліографія
25	Дія кримінального закону у часі та просторі.	тести, схеми, задачі, бібліографія
26	Зміна кваліфікації на досудовому слідстві.	тести, схеми, бібліографія
27	Криміналізація та декриміналізація як підстави для зміни кримінально-правової кваліфікації.	тести, схеми, бібліографія, реферат
28	Зміна кваліфікації на стадії апеляційного та касаційного провадження по справі.	тести, схеми, бібліографія

7. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни «Теоретичні основи кваліфікації злочинів» використовуються наступні методи:

- 1) методи діалектичної і формальної логіки;
- 2) загальнонаукові методи;

3) спеціальні методи кваліфікації злочинів.

Методами діалектичної і формальної логіки виступають:

- аналіз і синтез,
- індукція і дедукція,
- конкретизація і абстрагування,
- аналогія, версія тощо.

Загальнонауковими методами теорії кваліфікації є :

- спостереження,
- опис,
- порівняння,
- вимірювання,
- експеримент,
- моделювання та
- математичні методи.

Організація навчання при викладанні дисципліни «Теоретичні основи кваліфікації злочинів» забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм навчання.

До традиційних форм організації навчального процесу (видів навчальних занять) відносяться:

- лекції;
- семінари;
- самостійна аудиторна робота студентів;
- самостійна поза аудиторна робота студентів;
- консультації;
- усі види практик.

8. Методи контролю

При вивченні навчальної дисципліни «Теоретичні основи кваліфікації злочинів» методами контролю є:

1. Усне опитування
2. Виконання індивідуальних завдань,
3. Доповіді,
4. Складання структурно-логічних схем,
5. Реферати,
6. Тестування.
7. Екзамен.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен з ТОКЗ (8 семестр)

Поточний контроль знань			Екзамен	Сума
Контрольний модуль 1	Контрольний модуль 2	Індивідуальне завдання	20	100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			
30	30			
		20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Теоретичні основи кваліфікації злочинів» (НМКД) в паперовому та електронному вигляді (розміщено на сайті www.znu.edu.ua), який складається з наступних складових:
  - 1) методичне забезпечення семінарських занять з дисципліни «ТОКЗ»;
  - 2) методичні матеріали для забезпечення самостійної та індивідуальної робіт студентів з дисципліни «ТОКЗ»;
  - 3) методичне забезпечення поточного контролю з дисципліни «ТОКЗ»;
  - 4) методичне забезпечення підсумкового контролю з дисципліни «ТОКЗ»;

11. Рекомендована література

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Загальна декларація прав людини. Прийнято Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року // zakon1.rada.gov.ua.
3. Кримінальний кодекс України / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. - К.: Юридична думка, 2007. - 1184 с
4. Кримінальний кодекс України / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 7-ме вид., переробл. та до- пов - К.: Юридична думка, 2010 - 1288 с.
5. Уголовный кодекс Украины. Комментарий: Под ред. Ю.А. Кармазина и Е.Л. Стрельцова. Изд. второе. –Х.: ООО «Одиссей», -2002.- 960 с.
6. Уголовный кодекс Украины. Научно практический комментарий. 3-е изд. испр. и дополн. / отв. ред. С.С.Яценко. – К.: А.С.К., 2003. – 1088 с.
7. Кваліфікація злочинів: Навчальний посібник / за ред. О.О. Дудорова. – К.: Істина, 2010. – 430 с.
8. Кримінальний кодекс України: науково-практичний коментар / за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація – К.: Ін Юре, 2003. – 1196 с.
9. Навроцький В. О. Теоретичні поняття кримінально-правової кваліфікації. – К.: Юоінком Інтер. - 2006. - 680 с.
10. Сучасне кримінальне право України: нормативно-правові документи та судова практика: Хрестоматія / Упоряд. А.В. Савченко та ін. За заг. ред. В.В. Кузнецова. – К.: Вид. Паливода А.В., 2005. – 496с.
11. Кримінальне право України: питання та задачі для підготовки до вступних, семестрових та державних екзаменів : Навч. посіб. / За заг. ред. О. М. Джузи. – Вид. 2-ге доп. та перероб. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
12. Кузнецов В.В., Савченко А.В. Теорія кваліфікації злочинів: підручник (2-е вид. перероб.). За заг. ред. С. М. Моїсеева та О. М. Джузи. - К: КНТ, 2007. - 300 с.
13. Тарарухин С.А. Квалификация преступлений в судебной и следственной практике. -К.: Юринком -1995.-342 с.

Додаткова:

1. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень статті 58 Конституції України, статей 6, 81 Кримінального Кодексу України (справа про зворотну дію кримінального закону в часі : рішення Конституційного Суду України від 19 квітня 2000 р. / Конституційний Суд України. [електронний ресурс]. Режим доступу до рішення : <http://zakon1.rada.gov.ua>

2. Щодо деяких особливостей застосування Закону України від 2 червня 2005 року №2635-IV «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення: Лист Верховного Суду України від 21 липня 2005 року №1-5/599 [Електронний ресурс] / Верховний Суд України. Режим доступу до листа: [//http://www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).
3. Про прокуратуру: Закон України від 05.11. 1992 р. [// http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1789-12](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1789-12).
4. Про прокуратуру: науково-практичний коментар. – К.: Професіонал, 392 с.
5. Про міліцію: Закон України від 20.12. 1990 р. [// http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/565-12](http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/565-12).
6. Узунова О.В. Теоретичні основи кваліфікації злочинів: Навчальний посібник для студентів юридичного факультету. - Запоріжжя: ЗНУ, 2009. - 102 с.
7. Рарог А.И. Настольная книга судьи по квалификации преступлений. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006.- 261 с.
8. Кримінальне право України: судові прецеденти / За ред. Маляренко В.Т. – К.: Освіта України, 2008. – 1004 с.

12. Інформаційні ресурси

1. www.nbu.gov.ua
2. www.rsl.ru
3. www.liga.net
4. www.rada.gov.ua
5. www.yurist-online.com
6. www.kriminalist.ru
7. www.expert.aaanet.ru
8. www.sudmed.ru